

SIGRID LILJEHOLM.

ROMAN

af

HELSINGFORS,

Theodor Sederholms förlag.

Imprimatur: *L. Heimbürger.*

HELSINGFORS.
Theodor Sederholms tryckeri
1862.

Min gamla Vän!

Hur modig, hur öfvermodig oftast, är man icke vid sjutton år! Gazer och spetsar och band, som fladdra omkring oss, de tyckas oss vara idel ringar. Vi flaxa så långt det bär, ack, men de vingarna bära så lågt, det märka vi snart.

Har du sett en sjuttonåring vid pennan? Var säker att det skrives en tragedi i fem akter, en hjeltedikt eller något annat högt och stort.

Det var en dag i Åbo, för många år sedan. Jag stod framför brasan och ditkastade blad efter blad af mitt manuskript.

"Ma chère, hvarföre bränner du sådant galant papil-lottepapper", sade tante Aurore, som i detsamma inträde, "sådant är ju alltid brist på."

"Åh, tante, det är bara skräp, början till en misslyckad tragedi."

"Mais, chère petite, ne brûlez donc pas cela! Det var alldeles icke ovanligt i salig konung Gustafs tid, att en dame skref ett plaisanterie för att uppföras vid någon fête i familjen. Sådant hade alltid succès. Detta kunde em-ployeras vid pappas namnsdag nästa vecka."

Åter kastade jag ett blad i brasan och sade halft stött: "Icke var detta något skämt. Clas Fleming, sorgspel på vers i fem akter."

"Ah, förträffligt, ma chère. Clas Fleming, riksmarsken, med draget svärd i handen. Habit habillé, broderad rock, frisure ailes de pigeon. Ebba Stenbock i pocher och engageanter, håret friseradt à la merveille. Johan Fleming: chapeau bas, spetskrås och manchetter. Hans älskarinna, (en sådan har du naturligvis gett honom) en bergère, med en chapeau mignon högt opp på en hög frisure. Allde-

les som i salig kungens tid brukades. Ah laissez moi faire! Jag förstår mig på sådant der. Det blir en surprise tout à fait af god ton. Mais, ma chère, skona då din pièce! Om det vore skäl att offra den åt lågorna, skulle jag i sanning vara den första att det äska! Betänk hvilken effekt detta skall göra! Du låter, till exempel, fru Ebba deklamera:

"Barbar, må fritt din glaf bland usla offer rasa,
Skall dock mitt stolta mod ej för din grymhet fasa!
Ha! Dygd och hjeltmod, förenta i min själ
De bott sen späda år, barbar, det vet du väl."

Då fäderneslandets historia just aldrig varit tante Aurores starka sida, så undrade jag nästan öfver, att hon kunde gissa sig till personerna i min förolyckade tragedi, om än hon just ej syntes särdeles hemmastadd i tidens kostym. Jag frågade henne derföre huru allt detta herrskap vore för henne så väl bekant.

Hon log ett litet satiriskt leende och sade: "I mina föräldrars hus bodde en man, som var — huru bör jag uttrycka det — un peu hors du monde. Ser du, jag var ung då och gjorde i honom en lysande eröfring. N'est-ce-pas? Näräl, han intresserade sig för alla gamla enfaldiga sägner, käringsagor enfin. När han dog, hade han testamenterat mig hela sin förmögenhet, och så kom jag äfven i besittning af hans luntor. Papillotter för hela min lifstid, tänkte jag då. Men nu ser jag redan le commencement de la fin af de skrifna papperen, och begagnar derföre stundom bladen ur en tryckt lunta, en gammal histora öfver ett par gamla kungar, ehuru tryckpapper är mera fragilt, än rätt lämpligt skulle vara. För att döda tiden, medan Lisette fäster opp mitt hår i papillotter, kastar jag stundom ögonen på de framför mig liggande bladen. Jag har sålunda kommit att läsa om den obstinata riksmarsken, ståthållaren. I sanning, han blir charmant. Du vet ej, chère petite, huru nödig en tyrann är för effekten. Det hörde jag sjelfra Leopold säga. Låt, till exempel, tyrannen utbryta:

"Min nedrighet den vill jag klart i dagen ställa,
Med usla nidingsdåd vill jag hvar dygdig fälla."

Ah, kom till mig i morgon, ma chère, jag blir helt lifrad vid minnena från den tid, jag dröjde i min oncles hus i Sockholm. Du vet att jag växte upp der; och ehuru jag mången gång der fick bära upp ett badinage såsom "Tarast-fröken", så beredde mig dock min lilla mine ett icke så ovänligt emottagande, äfven i de höga kretsarna."

På begäran fick jag tillbyta mig det lilla som fanns kvar af tantes papillottepapper. Vid genombläddrandet fann jag, att de innehöllo anteckningar om tilldragelser och personer, hvilka stått i någon beröring med familjen Fleming. När och af hvem dessa anteckningar blifvit gjorda, var omöjligt att utreda. Likaså var icke möjligt att reda, huruvida de voro fullkomligt sanningsenliga.

Hvad som särdeles kom mig att misstro dessa pappers trovärdighet, var det ovanliga sättet att se den märkeliga man, som var familjen Flemings hufvud. Jag genomskötte sednare hvarjehanda böcker, som föllo i mina händer, der jag kunde vänta att finna någon upplysning om den så mycket omtalade blodlystne tyrannen, den hårdhertade upprorsstiftaren och mördaren, men en sådan fann jag icke. En mängd ohyggligheter, berättade af motpartiet, har jag visserligen hittat; men dessa voro så tydliga och så tjockt påbredda osanningar, att jag ej kunde anse dem bevisa något emot manuskriptets trovärdighet. Läste jag åter i hvad jag af tante Aurore hade erhållit af Werrings historia, så tycktes mig, som om jag jemnt såge författaren titta sig öfver axeln, för att se om ej Carl den elftes barska gestalt stode bakom stolen. Stundom föreföll det mig som om jag såge gubben Werring småle i sin själ, när han med mycken salfvelse utfar mot Flemings grymhet, blodtörst och framför allt hans uppstudsighet emot hertig Carl, men tillika icke försunmar att anföra bref och bevis på huru Fleming handlade alldeles i enlighet med sin konungs befallningar och icke utan förräderi eller seek kunnat förfara